

ת"פ 19962/04/22 - מדינת ישראל נגד ווסיהון בירהאנו

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 19962-04-22 מדינת ישראל נ' בירהאנו (עציר)

בפני	כבוד השופטת אורית וינשטיין
המאשימה:	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם:	ווסיהון בירהאנו (עציר)

גזר דין

פתח דבר:

1. הנאשם, יליד 1998, הודה ביום 26.10.2022 בעובדות כתב אישום מתוקן (סומן במ/1) (להלן - **כתב האישום המתוקן**), בעקבות הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים. לאור הודאתו, הורשע הנאשם ביום 26.10.2022 בעבירות של חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - **חוק העונשין**) ובעבירה של ניסיון הצתה, עבירה לפי סעיף 448 (א) סיפא + סעיף 25 לחוק העונשין. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה בעניין העונש.
2. בעניינו של הנאשם לא התבקש תסקיר שירות המבחן, ונקבע כי טיעוני באי כוח הצדדים לעניין העונש יישמעו ביום 6.12.2022. טרם שטענו באי כוח הצדדים את טיעוניהם לעניין העונש, ביקשו לצרף כתב אישום נוסף, שהוגש נגד הנאשם בבית משפט השלום בקריות במסגרת ת"פ 33481-08-21 (סומן במ/2) (להלן - **כתב האישום הנוסף**).

עובדות כתב האישום המתוקן:

3. ביום 25.03.2022 בשעה 07:40 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לעסק "החמנייה" ברחוב אח"י אילת בקרית חיים (להלן - **בית העסק**), שם עבד אותה העת א.ב. כמוכר (להלן - **המתלונן**).
4. הנאשם ניגש אל המתלונן, שאל לשלומו, ואז הושיט את ידו למתלונן ולחץ אותה בעוצמה. המתלונן משך את ידו לאחור ושאל את הנאשם כיצד אפשר לעזור לו. הנאשם בתגובה החל לקלל את המתלונן ולאיים עליו כי ישרוף אותו וידקור אותו.
5. בשלב זה יצא המתלונן מאחורי הדלפק, ניגש את הנאשם ודחף אותו אל מחוץ לבית העסק, תוך שהוא דורש ממנו לעזוב את המקום. הנאשם סירב, ובין השניים התפתח דין ודברים, במהלכו נצמד הנאשם אל המתלונן, וזה בתגובה סטר בפניו של הנאשם.

6. הנאשם עזב את המקום תוך שהוא מאיים כי הוא עומד להביא פח נפט ולשרוף את המתלון.
7. בשעה 07:50 או בסמוך לכך, הנאשם ניגש לתחנת הדלק סונול בשד' ההסתדרות 77, שם רכש דלק אותו מילא בבקבוק ובדלי.
8. בשעה 08:00 חזר הנאשם אל בית העסק, שם שהו אותה העת המתלון וא.מ., עובד נוסף במקום. הנאשם החל לצעוק לעברו של המתלון כי הוא ישרוף אותו ודרש ממנו לצאת אל מחוץ לבית העסק. המתלון וא.מ. ניסו להרגיע את הנאשם וביקשו ממנו להניח את הדלי, אך הוא סירב והמשיך לאיים כי הוא ישרוף את המקום על יושביו.
9. בשלב מסוים נכנס הנאשם אל תוך בית העסק כשהוא אוחז בדלי. אז נטל המתלון אלה שהייתה במקום וניסה להניס באמצעותה את הנאשם, ובתגובה שפך הנאשם את הדלק על פניו ועל גופו של המתלון. הנאשם ברח אל מחוץ לבית העסק מפני המתלון האוחז באלה.
10. בפתח בית העסק נטל הנאשם פיסת קרטון אותה הצית בעזרת מצת שהיה בידו, ואז השליך את הקרטון הבוער לתוך החנות ולאחר מכן נמלט הנאשם מהמקום.
- פיסת הקרטון כבתה עוד בטרם אחזה האש בדלק ששפך הנאשם במקום.
11. במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם לשלח אש במזיד בדבר לא לו, וזאת במטרה לפגוע בבני אדם, וכן ניסה לפגוע באדם ולגרום לו חבלה חמורה.

עובדות כתב האישום הנוסף:

12. על פי עובדות כתב האישום הנוסף, הנאשם הגיע ביום 30.8.2020 לבית העסק "קפה ליאור" בצומת קריית אתא בסביבות השעה 04:00 לפנות בוקר וביקש מהעובד בבית העסק, המתלון, שיפרוט לו שטר של 200 ₪. המתלון השיב כי אין באפשרותו לפרוט עבור הנאשם את הכסף אך הנאשם דרש ממנו כי יפתח את הקופה וגידף אותו עד שנענה לדרישת המתלון לצאת מבית העסק.
- לאחר מספר דקות הנאשם חזר לבית העסק וביקש לרכוש 4 פחיות של משקה אנרגיה והשליך אל עבר הדלפק שטר של 200 ₪. לאור התנהלותו, סירב המתלון למכור לנאשם וציין בשנית כי אין ברשותו כסף לפרוט עבורו. הנאשם התקרב אל עבר הדלפק והמתלון הדף אותו מפניו.
- בהמשך למתואר, תקף הנאשם את המתלון בכך שאחז בצווארו, הצמידו לקיר והכה אותו בפניו באמצעות ידו. הנאשם גרם למתלון לחבלות של ממש בדמות חתכים מדממים בחלק השמאלי של מצחו, בכף ידו הימנית וברגלו הימנית.
- בנסיבות המתוארות, נכנסו אחרים לבית העסק (שניים מתוכם נאשמים יחד עם הנאשם בכתב האישום הנוסף) והזיקו במזיד לרכוש, בצוותא חדא עם הנאשם, בכך שהשליכו מהמדפים בבית העסק, אל עבר המתלון, טובין בשווי של 9,340 ₪.
13. הנאשם הודה בפני בית משפט השלום בקריות בעבירות מושא כתב האישום הנוסף (פרוטוקול דיון מיום

4.12.22 בבית משפט השלום בקריות סומן במ/3).

על סמך אותה הודאה ולאור החלטה שניתנה בבית משפט זה ביום 6.12.22 בדבר צירוף כתב האישום הנוסף - הורשע הנאשם ביום 6.12.22 על ידי בית משפט זה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין ובעבירה של היזק לרכוש במזיד בצוותא, עבירה לפי סעיף 452 + סעיף 29(א) לחוק העונשין.

14. באי כוח הצדדים הודיעו לאחר הרשעת הנאשם בעבירות בהן הואשם בכתב האישום הנוסף, כי קיימת בין הצדדים הסכמה על הענישה בעניין כתב האישום הנוסף, לפיה יופעל מאסר מותנה של 5 חודשים, שהושת על הנאשם על ידי בית משפט השלום בקריות במסגרת ת"פ 44346-01-19 (גזר הדין סומן במ/5). הוסכם בין הצדדים כי עונש המאסר בן 5 החודשים שיופעל - יצטבר על כל עונש שיושת על הנאשם בגין העבירות מושא כתב האישום המתוקן.

טיעוני המאשימה לעונש (בעניין כתב האישום המתוקן):

15. ב"כ המאשימה טען לעונש בעל-פה והפנה לגיליון הרישום הפלילי של הנאשם (סומן במ/4) וכן לגזר הדין בת"פ 44346-01-19 (סומן במ/5) בו נגזר על הנאשם, מעבר לעונש מאסר בפועל של 13 חודשים, גם מאסר מותנה בן חמישה חודשים, בשל הרשעה נוספת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

16. המאשימה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הדגישה את האבחנה בין רישת סעיף 448 לחוק העונשין לבין סיפת הסעיף - העוסקת בהצתה במטרה לפגוע באדם (היא העבירה בה הורשע הנאשם), וציינה כי העונש המקסימלי בגין עבירת ניסיון ההצתה בה הורשע הנאשם הוא 20 שנות מאסר. המאשימה הדגישה את העובדה שהנאשם שפך את הבנזין על גופו ופניו של המתלונן, המעידה על רצינות כוונותיו לממש את האיום שאיים הנאשם על המתלונן כי ישרוף אותו.

17. העבירה אותה ביצע הנאשם העמידה את המתלוננים וכן את בית העסק בסכנה ממשית, ובמידה והאש הייתה מתפשטת - עלול היה להיגרם נזק גבוה, ועל כן יש צורך בענישה מרתיעה והרחקה מהציבור.

18. המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו עקב העבירות שביצע הנאשם, של שמירה על חיי אדם ורכוש, שלום הציבור ובטחונו. המאשימה ציינה בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירה כי הנאשם ביצע את העבירות לאחר תכנון מוקדם, כאשר יצא מבית העסק ולאחר מכן הלך לתחנת דלק והצטייד בבנזין, שב לבית העסק כשהוא מצויד בבנזין על מנת לממש את איומו, וכי חלקו של הנאשם בעבירה הוא בלעדי.

19. המאשימה הדגישה את פוטנציאל הנזק הקטלני שעלול היה להיגרם לחיי אדם ולבית העסק, אילו האש שהצית הנאשם בקרטון היתה אווזת במתלונן ובבית העסק.

20. המאשימה הפנתה וצירפה פסיקה באשר לרמת הענישה הנוהגת, תוך הדגשה כי יש לאבחן בין הפסיקה אליה מתייחסת ההגנה, העוסקת בענישה ביחס לעבירה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, לעומת הענישה הרלבנטית לעבירה לפי סעיף 448 סיפא לחוק העונשין בצירוף העובדה כי הנאשם

הורשע גם בעבירה של ניסיון לחבלה חמורה.

21. המאשימה ציינה בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כי הנאשם הודה וחסך זמן שיפוט יקר. עם זאת, הנאשם בן 24 ומבין את השלכות מעשיו. הנאשם יכול היה לבחור לא לשוב לבית העסק, אך במודע שב לצורך מימוש איומיו.

המאשימה טענה כי לא קיימת התייחסות להליכי שיקום וזאת כי לא הוגש תסקיר שירות המבחן. חרף גילו הצעיר של הנאשם, עברו הפלילי הרב מעיד על מסוכנותו לציבור, לרבות ריבוי הרשעות קודמות וביניהן עבירות אלימות; ריצוי מאסרים בפועל בעברו ובמקביל לביצוע העבירות הנדונות, היה הנאשם תחת מאסר על תנאי שלא הרתיעו מלבצע עבירות נוספות.

22. לעמדת המאשימה יש לקבוע מתחם עונש אחד כולל לעבירות מושא כתב האישום המתוקן, הנע בין ארבע לשבע שנות מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית ופיצוי למתלוננים.

עמדת המאשימה היא כי לאור הודאתו במסגרת הסדר הטיעון ומנגד עברו הפלילי המכביד, יש מקום להטיל על הנאשם עונש ברף הבינוני של המתחם. עוד ביקשה המאשימה כי העונש שיוטל על הנאשם יצטבר לעונש המוסכם בן 5 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו של הנאשם בעבירות מושא כתב האישום הנוסף.

טיעוני ההגנה לעונש:

23. ב"כ הנאשם טען בעל-פה לעניין העונש כאשר לעמדתו, מתחם העונש לו טענה המאשימה מופרז לחומרא, קיצוני ולא משקף את הפסיקה הנוהגת, וכן אינו מוצדק לאור נסיבות האירוע. לטענת ב"כ הנאשם אין להקל ראש בחומרת העבירות מושא כתב האישום המתוקן ופוטנציאל הנזק, אולם, קביעתו של בית המשפט צריכה להתבסס על מה שהתרחש בפועל.

24. ב"כ הנאשם טען כי התנהלותו האלימה של הנאשם החלה לאחר שהמתלונן ניסה להוציאו מבית העסק ואף סטר בחוזקה בנאשם. שפיכת החומר הדליק על ידי הנאשם, נעשתה בבהילות כתגובה למראה המתלונן המחזיק אלה. אומנם למתלונן יש חלק באירוע האלימות ואף נחקר תחת אזהרה בעבירות אלו, אך בסופו של דבר רק הנאשם הועמד לדין. עוד צוין כי התנהגותו של הנאשם התפתחה באופן ספונטני וכתגובה לגילויי אלימות מצדו של המתלונן.

25. הודגש, כי האירוע הסתיים מבלי שנגרם כל נזק לרכוש ולגוף וכי מדובר על עבירת ניסיון ועל כן, יש הבדל בענישה הנוהגת בין עבירת ניסיון לבין ביצוע העבירה בשלמותה. לפיכך, הענישה שטענה לה המאשימה - מופרכת בחומרתה.

26. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה אינה רלוונטית לנסיבות ביצוע העבירה במקרה הנדון, שכן היא מתייחסת לעבירות בכלל ולעבירות הצתה בפרט - חמורות יותר מאלו שבהן הורשע הנאשם. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה שבה גם בעבירות דומות לשיטתו, ביחס לנאשמים בעבירת ניסיון הצתה לצד עבירות נוספות של נזק ואיומים - הוטלו על ידי הערכאות השונות עונשי מאסר הנעים בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

27. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד מאסר שלא יעלה על 24

חודשים, וציין כי לעונש שיוטל בגין העבירות הנדונות יצטבר עונש של חמישה חודשי מאסר בגין התיק הנוסף שצורף לנאשם. ב"כ הנאשם ביקש כי בית המשפט יקבע בעניינו של הנאשם עונש בגבול התחתון בינוני של המתחם, וזאת עקב גילו הצעיר של הנאשם, נסיבות חייו הקשות, הודאתו בטרם נשמעו הראיות בתיק, תוך לקיחה בחשבון את עברו הפלילי.

28. זכות המילה האחרונה ניתנה לנאשם, והוא טען כי בשעת המעשה היה קצת שתוי וכי אומנם היה ויכוח בינו לבין המתלונן, אבל הוא לא הרים את ידו על המתלונן.

הנאשם טען כי המתלונן קילל וסטר לו שלוש פעמים ואף היכה אותו, ואילו הוא פעל כפי שפעל בשל שכרותו ובחיפזון והוא לוקח אחריות על מעשיו. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וציין כי בסופו של דבר הוא עצור והוא סובל.

דין:

29. במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, נקבע בסעיף 40ב' העיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה, לפיו נדרש כי יתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

30. סעיף 40ג' לחוק העונשין קובע כי מתחם העונש ההולם ייקבע תוך התחשבות "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

31. סעיף 40ט' לחוק העונשין קובע רשימה של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אשר בהתקיימן, או בהתקיים חלק מהן, יש כדי להשפיע על קביעת חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם ובכך על קביעת מתחם העונש ההולם. ברשימה זו נכללים הקריטריונים של תכנון שקדם לביצוע העבירה, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הנזק שנגרם, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעותו, לרבות בשל גילו, יכולתו של הנאשם להימנע ממעשה העבירה ומידת השליטה שלו על מעשהו, וקרבה לסייג של אחריות פלילית.

32. סעיף 40יא' לחוק העונשין מתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אשר לפיהן ייקבע עונשו הספציפי של הנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם. בין נסיבות אלו נמנות, בין היתר, הנסיבות של פגיעת העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, פגיעת העונש בבני משפחתו של הנאשם, הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת אחריות על ידי הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב, שיתוף הפעולה עם רשויות אכיפת החוק, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, כמו גם עברו הפלילי של הנאשם או העדר עבר פלילי.

33. חריגה ממתחם העונש ההולם - לקולא או לחומרא - אפשרית בנסיבות הקבועות בסעיף 40ד' לחוק העונשין (לקולא) משיקולי שיקום, ובסעיף 40ה' לחוק העונשין (לחומרא) משיקולים של הגנה על שלום הציבור.

34. השלב הראשון במלאכתו של בית המשפט, על פי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין, הוא בקביעה

האם הרשעת הנאשם במספר עבירות מהווה אירוע אחד או מספר אירועים, אשר ביחס אליהם נדרשת קביעה של מתחם ענישה הולם לכל אירוע בנפרד.

רק לאחר מכן יקבע בית המשפט את מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה כאמור לעיל, ובשלב האחרון יתייחס בית המשפט לנסיבות שאינן קשורות לעבירה ולנסיבות ביצועה, אלא לנסיבות האישיות של הנאשם.

35. אקדים ואציין כי במקרה הנדון אין מחלוקת כי מדובר באירוע אחד, אשר ביחס אליו יש לקבוע מתחם ענישה יחיד.

קביעת מתחם העונש ההולם:

36. האירוע מושא כתב האישום המתוקן משקף ביצוע של עבירות חמורות על ידי הנאשם, אשר פוטנציאל הנזק העלול לנבוע מהן הינו משמעותי וקשה ביותר.

מעובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, עולה כי הנאשם נכנס לבית העסק בשעת בוקר, ניגש למתלונן ולחץ את ידו בעוצמה רבה, ומשזה האחרון משך את ידו לאחור ושאל את הנאשם כיצד יוכל לעזור לו, החל הנאשם לקלל את המתלונן ולאיים עליו כי ישרוף אותו וידקור אותו. המתלונן, אשר רצה להוציא את הנאשם מבית העסק, דחף אותו אל מחוץ לחנות ודרש ממנו לעזוב את המקום. עקב סירובו של הנאשם, התפתח דין ודברים בין הנאשם למתלונן, כאשר הנאשם נצמד אל המתלונן, אשר סטר לנאשם בפניו בשל כך. הנאשם עזב בסופו של דבר את מקום בית העסק, תוך שהוא מאיים על המתלונן כי יביא פח נפט וישרוף אותו.

37. הנאשם אכן מימש את איומו ומתוך מטרה להתנקם במתלונן, הלך לתחנת דלק, רכש דלק ומילא אותו בבקבוק ובדלי, שב חזרה לבית העסק, צעק אל המתלונן בדרישה כי יצא החוצה וכי הוא ישרוף אותו, ועל אף ניסיונות המתלונן ועובד נוסף ששהה בבית העסק באותה עת להרגיעו, נכנס הנאשם פנימה לבית העסק בעודו אוחז בדלי עם הדלק ומאיים כי ישרוף את המקום על יושביו.

המתלונן נטל אלה וניסה להניס את הנאשם, אך בתגובה לכך שפך הנאשם את הדלק על פניו ועל גופו של המתלונן, מתוך כוונה להציתו ולגרם לו לחבלות חמורות, למום או נכות, וברח אל מחוץ לבית העסק, וכאשר עמד בפתח נטל הנאשם פיסת קרטון אותה הוא הצית בעזרת מצת שהיה בידו, השליך את הקרטון הבער לתוך החנות ונמלט מהמקום.

38. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים המוגנים של שמירה על שלמות גופם, חייהם וביטחונם של המתלונן, העובד הנוסף בבית העסק ואנשים אחרים בסביבתו, כמו גם על שלוות נפשם, כבודם וחירותם.

39. זכותו של אדם להגנה על שלמות חייו, שלומו ובטחונו היא זכות יסוד מן המעלה הראשונה, אותה ראה המחוקק לנכון לקדש ולהגן עליה באמצעות מעמד מיוחד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ההלכה הפסוקה מצאה לנכון לחזור ולהדגיש את החשיבות שבהגנה על חייו של אדם ושלמות גופו.

ראו ע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ' חסן** [10.11.2009], שם נקבע:

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד".

40. אנו עדים מדי יום ביומו לגילויי אלימות קשים בחברה הישראלית, המתרחשים ומתפרצים בלא כל צידוק, בשל דברים של מה-בכך, מבט או מילה שנראית לעושה העבירה כלא במקומה, מהווים את ה"טריגר" למעשים חמורים וקיצוניים באלימותם.

תחושת הביטחון של האדם מן היישוב, זה המשכים קום ומגיע למקום עבודתו כשכל מבוקשו הוא להתפרנס ולחיות בכבוד - מתפוררת ומתרסקת, עת נתקל הוא בגילויי אלימות חסרי כל רסן המופנים כלפיו בלא עוול בכפו.

תפקידו של בית המשפט הוא לגונן על ביצורי הערכים המוגנים של שמירה על חיי אדם ושלמות גופו ונפשו, הנפגעים השכם וערב ולשקם את תחושת המוגנות של אזרחי המדינה ותושביה, הזכאים להתהלך בבטחה ובלא מורא בעירם, במקום מושבם ובמקומות תעסוקתם. בכדי להגן על אלו הזכאים להגנתו, שומה על בית המשפט להשית עונשים מרתיעים ולהוקיע מחברת בני אדם את כל אלו הדורסים ובוועטים ברגל גסה ואלימה בזכותו של כל אדם לחיים שלווים ובטוחים.

41. באופן מיוחד, גילויי אלימות, אשר באים לידי ביטוי בעבירת ההצתה מחייבים ענישה מרתיעה תוך הטלת עונשי מאסר בפועל משמעותיים, שהרי כבר נאמר בהלכה הפסוקה כי עבירת ההצתה **"ראשיתה בגפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות"**, והכל, תוך התחשבות בנסיבות המיוחדות של כל מקרה, לרבות תוצאות המעשה, תכנון מוקדם ועברו הפלילי של הנאשם.

ראו: ע"פ 3210/06 פארס עמארהנ' מדינת ישראל (18.3.2007) פסקה ה':

"נטעים כאן, כי לדידנו הצתה במקום שבו חיי אדם הוטלו או יכלו להיות מוטלים בכף מצדיקה ככלל מאסר של שנים ממושכות, על פי הכוונתו של המחוקק, ואורכה המדויק של התקופה ייקבע בכל מקרה לגופו..."

ראו גם: ע"פ 3074/07 מדינת ישראלנ' מוחמד אבו תקפה (27.3.2008) בחוות דעתו של כב' השופט רובינשטיין, שם נקבע:

"אך בסופו של יום, לטעמי, נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה, יש צורך בענישה מרתיעה, שכלל תהא כליאה...אמנם, אין בית משפט שלרעור נהג למצות את הדין, ועם זאת ראוי שיעבור הקול בין הממהרים לשלח אש, כי כגודל הסיכון כן הענישה."

42. במקרה מושא כתב האישום שבפניי, הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה מלמדות על חומרה יתרה העולה ממעשיו של הנאשם. ניסיון ההצתה במקרה דנן עלול היה לגרום לנזק משמעותי ביותר, לפגוע פיזית באופן קשה במתלונן, עד כדי אפשרות לקיפוח חייו, כמו גם פוטנציאל לנזק ניכר לעובד הנוסף ששהה בבית העסק ולבית העסק עצמו.

גם אם בפועל ובסופו של דבר לא נגרמו למתלונן נזקים גופניים כמו גם לעובד הנוסף בבית העסק, או לבית העסק עצמו - הרי שתוצאה זו הינה **בגדר נס בלבד**, לאור העובדה כי הנאשם הצית קרטון והשליך אותו לכיוונו של המתלונן לאחר ששפך על פניו וגופו את הדלק, בתוך בית העסק.

43. לעמדתו, מדובר באירוע מתוכנן הנובע ממטרה עבריינית של נקמה במתלונן על שגירש את הנאשם מבית העסק. יש להדגיש ולזכור כי לנאשם לא רק שהיתה הזדמנות לעזוב את מקום האירוע - הוא אף עזב את המקום, אך בחר בחירה מודעת לחזור למקום האירוע, לאחר שהלך לתחנת דלק סמוכה, הצטייד בחומר דליק - דלק שאוכסן בדלי ובבקבוק, בו השתמש על מנת לפגוע במתלונן, תוך סיכון העובד הנוסף ששהה במקום וסיכון בית העסק עצמו וסביבתו.

הנאשם יכול היה בכל עת להימנע ממעשי העבירה - לו אך היה עוזב את המקום ללא שוב. אך חלף זאת וכאמור - הנאשם בחר באופן מתוכנן, מושכל ומודע לחזור לבית העסק וביצע את מעשי העבירה כלפי המתלונן.

44. הנאשם הינו אדם בגיר, בן 24 שנים בעת ביצוע העבירות מושא כתב האישום המתוקן, אשר היה מסוגל להבין את הפסול שבמעשיו ואת משמעותם, כמו גם את הנזק שנלווה לפעולות ולמעשים שנעשו על ידו ושעלול היה להיגרם כתוצאה מהם - יכול היה לשלוט במעשיו ולהימנע מהם, ולא עשה כן.

45. זאת ועוד, הנאשם שפך חומר דליק על פניו וגופו של אדם אחר והשליך קרטון בוער לכיוונו. הנזק אשר צפוי היה להיגרם למתלונן ולסביבתו כתוצאה מדליקת החומר - הוא נזק קשה וחמור. למעשה, וכאמור לעיל, בקלות רבה יכולים היו מעשי הנאשם לגרום לפגיעה גופנית קשה למתלונן או אף למותו, ואך בדרך נס ולמרבה המזל, לא אירעה תוצאה פטאלית שכזו.

לטעמי, ניסיון הצתה של אדם, על ידי שפיכת חומר דליק על פניו וגופו, הינו אקט אלים ביותר, פוגעני ואף אכזרי. זאת, מאחר ואין ספק בליבי כי אדם השופך חומר דליק על פניו וגופו של אדם אחר ומדליק אש לכיוונו - יודע בבירור כי פוטנציאל הנזק שעלול להיגרם מאירוע שכזה הוא חמור ונורא. יתר על כן, אדם היוזם הצתה יודע מה הנזק שעלול להיגרם אך אינו יודע את היקף הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהתפשטות אש.

על כן, לעמדתו, התנהלות כזו מהווה נסיבה לחומרא הן במשמעות סעיף 40ט'א(3) לחוק העונשין והן במשמעות סעיף 40ט'א(10) לחוק העונשין. פוטנציאל הנזקים להם יכול היה לגרום הנאשם במעשיו הינם משמעותיים, חמורים ביותר ובעלי נופך אכזרי. מעשיו של הנאשם סיכנו את חייו של המתלונן, את חייהם של הנוכחים בבית העסק ואת סביבתו, לרבות בית העסק ומבנים סמוכים לו.

46. לא נעלמה מעיני העובדה כי במהלך השלב הראשון של האירוע, עת התפתח דין דברים בין הנאשם למתלונן, אשר ניסה לגרום לנאשם לצאת מבית העסק, סטר המתלונן בפניו של הנאשם. אך, סטירה זו, על פי האמור בכתב האישום המתוקן, מקורה בכך שהנאשם קילל את המתלונן, איים עליו שישרוף אותו וידקור אותו, סירב לעזוב את בית העסק ואף נצמד אל המתלונן, ככל הנראה באופן מאיים. נתתי דעתי גם לעובדה המצוינת בכתב האישום המתוקן לפיה לאחר שהנאשם חזר למקום האירוע כשהוא אוחז בדלי עם הדלק - נטל המתלונן אלה וניסה להניס באמצעותה את הנאשם.

עם זאת, אינני סבורה כי בפעולות אלו של המתלונן יש משום תרומה למעשי האלימות החמורים של הנאשם.

כאמור, לאירוע היו שני שלבים: הראשון - שלב של איומים מצד הנאשם וכן ויכוח מילולי כמו גם גילוי אלימות פיזית בין הנאשם למתלונן, אשר בסיומו הנאשם עזב את בית העסק.

אלא שהנאשם הוא זה שיזם את השלב השני של האירוע, בו הוא חזר לבית העסק לאחר שהצטייד בחומר הדליק, כשהוא מחזיק את הדלי עם הדלק ואף כי המתלונן והעוד הנוסף ניסו להרגיעו וביקשו ממנו להניח את הדלי - היה זה הנאשם שבחר להיכנס לתוך החנות עם הדלי ולשפוך את תוכנו על פניו וגופו של המתלונן.

47. הענישה בעבירות אלימות מסוג הצתה היא רחבה ומגוונת (ראו: ע"פ 5153/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.1.2014) בפסקה 11). טווח הענישה הנהוג בעבירות דומות לעבירות מושא כתב האישום הינו מגוון כאמור, ותלוי במידה רבה בנסיבות ביצוע המעשים, אשר עשויות להיפרש על פני דרגות חומרה שונות.

מתחם הענישה ייקבע אפוא, מטבע הדברים, בהתאם לנסיבות הספציפיות של המעשים שבוצעו על ידי הנאשם שלפני ומידת חומרתם, שכן הענישה היא לעולם אינדיבידואלית.

48. לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות הקשורות לעבירות בהן הורשע הנאשם, ובחנתי את הפסיקה שעניינה עבירה של ניסיון הצתה כאשר נלווית לה גם עבירה נוספת של חבלה חמורה, אני קובעת כי כאשר מדובר בנאשם בגיר, ויכוח של מה בכך בין הנאשם למתלונן, אירוע מתוכנן שניתן היה להימנע ממנו, ניסיון הצתה של אדם, באמצעות השלכת דלק על פניו וגופו והשלכת קרטון בוער לכיוונו, אשר עלול היה לגרום לנזק חמור ומשמעותי למתלונן, לסביבתו ולבית העסק - **מתחם הענישה ההולם נע בין 20 חודשי מאסר בפועל ל- 42 חודשי מאסר בפועל.**

ראו: ע"פ 4036/13 **מובארכ אמארה נ' מדינת ישראל** (5.10.2014) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בין **7 שנים מאסר בפועל ל- 10 שנות מאסר בפועל** והשית עונש של 8 שנות מאסר על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והצתה בגין אירוע בו שפך המתלונן חומר דליק במשרדו ועל גופו של המתלונן והציתו וזאת, בעקבות גרימת פיטוריו של הנאשם על ידי המתלונן. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם וקבע לא נמצאה עילה להתערב בעונש שהושת על הנאשם.

ע"פ 8125/15 **דמיטרי פרוקופנקו נ' מדינת ישראל** (19.4.2016) - שם נקבע מתחם עונש בין **12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל** בגין עבירות איומים והצתה בה הנאשם הצית את דלת הדירה, בשעה שהמתלוננת וביתה ישנו בתוך הדירה וזאת על רקע סכסוך בין שכנים.

ע"פ 5960/13 **מדינת ישראל נ' דניאל עון** (23.4.2014) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בין **2 שנות מאסר בפועל ל- 4 שנות מאסר בפועל** והשית עונש של 30 חודשי מאסר על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והצתה, בגין אירוע בו שפך המתלונן חומר דליק בבית עסק תוך שהנאשם מתז מהחומר הדליק לכיוונו של עובדים השוהים במקום ומצית אותו וזאת, על רקע סכסוך עם מעסיקו. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש וקבע כי המתחם הענישה ההולם הוא בין **3 ל- 6 שנות מאסר בפועל** והשית עונש של 42 חודשי מאסר על הנאשם.

ע"פ 1951/14 **מקון נ' מדינת ישראל** (15.2.2015) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בין **2.5 שנים מאסר בפועל ל- 4.5 שנות מאסר בפועל** והשית עונש של 30 חודשי מאסר על נאשם, ללא עבר פלילי,

שהורשע בעבירת הצתה בשל אירוע בו כתוצאה מוויכוח עם המתלונן, מילא הנאשם בתחנת דלק שני בקבוקי פלסטיק בדלק ושפך את הדלק בבית העסק של המתלונן והצית אש במזיד. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת הענישה.

ע"פ 1908/13 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (3.7.2014) - נאשם שהצית מספר גרביים וזרק אותם במספר מוקדים בבית משפחתו, בעת שאחותו ישנה ובבית שוהים אמו ואחיו, וזאת על רקע ויכוח שהתגלע בינו לבין אמו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הולם בין 4 ל-8 שנות מאסר בפועל בעניין עבירת ההצתה ומתחם נוסף של 8-16 חודשי מאסר בפועל בשל עבירות איומים ותקיפה כלפי האם. הושת על הנאשם שם עונש של 5 שנות מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר מותנה כך שסך הכל הושת על הנאשם עונש של 6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל במעט בעונשו של הנאשם והעמידו על עונש כולל של 4 שנים ושמונה חודשים, והעמיד את מתחם העונש ההולם לגבי עבירת ההצתה **בטווח שבין 3-6 שנות מאסר בפועל**.

ת"פ (חיפה) 66550-07-19 **מדינת ישראל נ' אחמד חנפה** (1.12.2019) - בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בין **24 חודשי מאסר בפועל ל-48 חודשי מאסר בפועל** והשית עונש של 24 חודשי מאסר, שבשל סיבות לא ברורות, שפך הנאשם נזל דליק סמוך לספה עליה שכב המתלונן, והצית את החומר הדליק באמצעות מצת, וזאת במטרה לפגוע בשוהים בסביבתו. במסגרת תיקון כתב האישום, הנאשם הורשע רק בעבירה של הצתה.

ת"פ (נצרת) 15315-04-12 **מדינת ישראל נ' צחי אלוק** (3.6.2012) - בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של 26 חודשי מאסר בפועל, בגין עבירות הצתה, הפרת הוראה חוקית ואיומים, וזאת שבשל סכסוך מתמשך בין בני זוג, שפך הנאשם נזל דליק בדירה המתגוררת בת זוגתו לשעבר והשייכת לחברת "עמידר" והצית אותה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם את עבירת ההצתה בכלל, נע בין מספר חודשי מאסר עד לשלוש שנים לערך. יחד עם עבירת ההצתה, בעברו הפלילי של הנאשם, עבירות אלימות ורכוש ובכללן תקיפת בת זוגו לשעבר של הנאשם, ממנה הנאשם היה צריך להתרחק, לאור צו הגנה שהוצא על ידי בית המשפט לענייני משפחה.

גזירת עונשו של הנאשם:

49. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש שנקבע, תעשה בהתחשב בנסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהתאם להוראת סעיף 40א לחוק העונשין. במסגרת שיקולי קביעת עונשו של הנאשם שבפני יילקחו בחשבון גם נסיבותיו האישיות של הנאשם. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בעבירות אלו, לקחתי בחשבון לקולא את העובדה כי הנאשם הודה במסגרת הסדר הטיעון, טרם שנשמעו ראיות בתיק, ובכך חסך בזמן שיפוטי. בהודיה זו גלומה נטילת אחריות מסוימת מצד הנאשם. מנגד, יש לתת את הדעת לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, אשר על אף היותו בן 24 שנים בלבד, צבר לחובתו הרשעות קודמות רבות, כעולה מתדפיס הרישום הפלילי בעניינו (סומן במ/4), ממנו ניתן להיווכח כי הנאשם הורשע בעבירות רבות ומגוונות, לרבות עבירות אלימות, גניבה, פריצה, איומים וסמים.

אין להתעלם גם מהרשעתו של הנאשם וגזר הדין שהושת עליו במסגרת ת"פ 44346-01-19 (גזר הדין סומן במ/5) המעיד על עליית מדרגה בעבירות האלימות המבוצעות על ידי הנאשם ועל כך שהנאשם לא נרתע מביצוע עבירות אלימות נוספות, גם כאשר עונש של מאסר מותנה מרחף מעל ראשו.

50. עוד יצוין, כי לא התבקש בעניינו של הנאשם תסקיר שירות המבחן ומשכך, האופק השיקומי של הנאשם נותר מעורפל. מהיעדרו של תסקיר שירות המבחן והיעדר התייחסות לנסיבות חייו האישיות של הנאשם, משתמע כי הנאשם לא מגלה נכונות מצדו לעבור הליכי שיקום וכי נשקפת מסוכנות מהנאשם לסביבתו.

51. נתתי דעתי להבעת החרטה של הנאשם בדיון בפניי. עם זאת, הבעת החרטה היתה מצומצמת ומוגבלת ובדבריו בפני בית המשפט התמקד הנאשם בהטלת אחריות על המתלונן ובמצוקתו שלו בשל מעצרו.

סוף דבר:

52. לאחר שנתתי דעתי למכלול הטענות שהעלו באי כוח הצדדים ולאחר ששקלתי את השיקולים הן לקולא והן לחומרא, כמפורט לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. בשל העבירות מושא כתב האישום המתוקן יושת על הנאשם עונש בן 32 חודשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 25.3.22.

ב. **בנוסף ובמצטבר**, בשל העבירות מושא כתב האישום הנוסף, ועל פי המוסכם בין הצדדים יושת על הנאשם עונש מאסר של 5 חודשי מאסר בפועל.

כך, שסך הכל ירצה הנאשם 37 חודשי מאסר בפועל.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירת הצתה או עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות או עבירת אלימות אחרת לפי חוק העונשין, שאינה עוון, ויורשע בגינה.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירת אלימות מסוג עוון ויורשע בגינה.

ה. פיצוי כספי למתלונן בסך 5,000 ₪, אשר יופקד על ידי הנאשם בקופת בית המשפט ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך 500 ₪ כל אחד, החל מיום 1.2.23. ככל שלא ישולם תשלום כלשהו מתשלומי הפיצויים במועדו ובמלואו - יעמוד כל הסכום לפירעון מיד.

54678313

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו טבת תשפ"ג, 08 ינואר 2023, בנוכחות הנאשם ובא כוחו ובנוכחות ב"כ המאשימה.